

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

22 травня 2008 року

№18(2834)

Відкрито перший у світі пам'ятник І.І.Сікорському

14 травня 2008 р. на Музейній площі НТУУ «КПІ» зранку людно та гамірно. З нагоди відкриття пам'ятника видатному авіаконструктору, вихованцю КПІ Ігорю Івановичу Сікорському зібралися студенти, викладачі, численні гості. Зокрема, заступник гендиректора Національного космічного

дошку, студенти ФАКС отримують іменну стипендію І.Сікорського.

Віталій Кличко зачитав листа від сина авіаконструктора Сергія Сікорського, який висловив свою вдячність за збереження пам'яті про батька і сподівання, що нинішні студенти, натхненні прикладом попередників, зможуть розкрити свій творчий потенціал і стати відомими у світі. Рудольф Джуліані побажав студентам втілити свої мрії в реальність, опанувавши курс наук, та сприяти дружнім відносинам між США й Україною, які нині активно розвиваються.

Е.І.Кузнецов у своєму виступі зауважив, що КПІ має пишатися своїми вихованцями – видатними вченими. А пам'ятник, на його думку, спонукає нинішніх і майбутніх студентів задуматися над майбутнім і тоді, можливо, з'являться нові Сікорські, які прославлять Україну. Д.С.Ківа наголосив, що досягнення і відкриття даються ентузіастам. Він також розповів про діяльність АНТК ім. Антонова й літаки, які виробляються тут. Вони є найкращими у світі й приносять славу своїй державі. Рідні І.Сікорського – О.І.Скрижанська та Г.В.Лашкар'єв, які мешкають у Києві, подякували адміністрації та колективу університету за збереження пам'яті про їхнього знаменитого родича, ім'я якого довгі роки замовчувалося.

Автор пам'ятника заслужений художник України Микола Олійник задоволений, що комісія обрала саме варіант пам'ятника, де авіатор стоїть на повний зріст зі своїм знаменитим капелюхом. На його думку, це образ людини, яка вже змінила світ, внесла багато нового в історію свого часу. На постаменті напис: «Знімаю капелюха перед Альма-матер, яка підготувала мене до підкорення неба» (такий текст було знайдено в нотатках авіаконструктора). Митець назвав своє творіння «повернення киянина додому» і сподівається, що ще багато імен відомих киян «повернуться з історичної еміграції».

У заключному слові М.З.Згуровський наголосив, що І.І.Сікорський своїм образом, прикладом, долею надихатиме молодих політехніків на здійснення мрій і побажав молоді орієнтуватися на фантастичні цілі. Тоді прийдуть успіх і визнання.

Н.Вдовенко

агентства України Е.І.Кузнецов, головний конструктор АНТК ім. Антонова чл.-кор. НАН України Д.С.Ківа; мер м.Нью-Йорка у 1993-2001 рр., політик та бізнесмен Рудольф Джуліані; заступник голови департаменту прикордонної служби України О.Б.Лантвойт, депутати Київради В.В.Кличко та Д.І.Андрієвський, голова Солон'янської РДА І.П.Сидоров, представники дипломатичного корпусу, громадськості, ЗМІ.

Відкриваючи урочистості, ректор університету академік НАН України М.З.Згуровський поінформував, що нинішня подія – то данина пам'яті колишньому студенту КПІ (1907-11 рр.), згодом відомому конструктору й інженеру, людині, яка залишила помітний слід в авіабудуванні та створила глибокі філософські твори. І.І.Сікорський увійшов у світову історію авіації як автор перших багатомоторних літаків. Та найбільше талант авіаконструктора розкрився в розробках гелікоптерів, які випускала створена ним у США авіаційна корпорація, що нині носить його ім'я. У НТУУ «КПІ» глибоко шанують пам'яті про свого вихованця та співвітчизника: у 1998 р. на будинку Державного політехнічного музею було відкрито меморіальну

Виступає М.З.Згуровський

Новий відділ ДПМ – авіації і космонавтики

Пам'ятник І.Сікорському 14 травня потопав у квітах. Він став місцем памонництва численних теле-, фотокорів та просто власників цифровиків і мобілок, які наввипередки поспішали зафіксувати нову візитівку Київської політехніки та себе на її фоні. Усі присутні сходилися в думці, що постає авіаконструктора надзвичайно вдало вписано в ландшафт Музейної площі на тлі відреставрованого приміщення колишнього авіагаража. Багато років там розміщувалися майстерні та підсобні приміщення, а на початку минулого століття саме в цьому ангарі кийські ентузіасти створювали свої перші літальні апарати. Тепер у цій елегантній будівлі з вибіленими цегляними оздобами та світло-рожевими стінами, що наче завітала до нас із поштових листівок початку ХХ ст., створено відділ авіації і космонавтики ім. Ігоря Сікорського Державного політехнічного музею.

Його урочисте відкриття відбулося одночасно з відкриттям пам'ятника. Символічну стрічку на вході у присутності численних гостей, студентів

АНТК ім. Антонова та ін., особисті речі космонавтів, історичні документи.

Як повідомила заступник директора ДПМ Н.В.Писаревська, експозицію змонтували в рекордно короткі строки – чи не за два тижні (погодьтеся, цифра викликає захоплення ентузіазмом співробітників та повагу до їх професіоналізму). Керівник вдячна за підтримку та допомогу перш за все колективу ДПМ (зокрема К.Григоренко, І.Коляди, В.Татарчуку, В.Русаковій, О.Болтенку, М.Дормідонтову, Т.Озоженко, В.Бойко, А.Лозовому), а також проректорові з наукової роботи М.Ю.Ільченку, який координував та контролював оперативне вирішення всіх поточних справ. А ще співробітникам промислових підприємств із Харкова, Запоріжжя, Конотопа, Києва, які не рахуючись із часом надавали посильну допомогу, дарували й доставляли експонати. Величезний обсяг робіт виконали: відділ естетичного оформлення (керівник К.М.Володимирова), виробничо-експлуатаційний комбінат (головний інженер П.В.Ковальов, заступник О.І.Загуба, начальник столярного цеху О.П.Гребенник), автотранспортне підприємство (директор І.М.Костильов). Багато експонатів надали ветерани космодому Байконур, за що їм окреме спасибі, вони ж виступали добровільними консультантами, продовжує Наталія Володимирівна. Вичитували та редагували тексти співробітники ФЛ. Хоча б нікого не забути, бідкається співрозмовниця, а про те, що на час створення відділу сама майже поселилася в робочому кабінеті, днювала й ночувала в музеї, скромно «за-

Зліва направо: М.Згуровський, Р.Джуліані, Ю.Якименко, О.Болтенко

була».

Метод народної толочи в черговий раз себе виправдав, і політехніки та інші відвідувачі музею мають чудову можливість повніше та глибше вивчати історію своєї країни, дізнаватися про невідомі сторінки минувшини й імена її славних синів.

Завершено реконструкцію парку

«Музей – це живий організм, – підсумовує Н.В.Писаревська, – ми готові до співпраці як з великими підприємствами, так і з окремими ентузіастами». Ласкаво просимо до музею!

Н.Єлизарова

Гостинно прийняв відвідувачів оновлений парк КПІ. Роботи тривали впродовж 2005-2008 рр. і обійшлися міській казні в 17 млн грн. Численні організації та комунальні служби міста доклали зусиль до цієї роботи: видалили старі та пошкоджені дерева, проклали та вимостили доріжки, насадили саджанці та куші, збудували центральні сходи, установили стелу з написом «Національний технічний університет «КПІ», влаштували клумби та висадили квіти.

Від імені 50-тисячного політехнічного товариств-

ва до присутніх – представників міської та районної влади, адміністрації університету, студентів – зі словами вдячності звернулася студентка ЗФ Ольга Ліскевич, вона запевнила, що молоді КПІ пишасться своїм парком і берегтиме та прикрашатиме його й надалі.

Інф. «КПІ»

Вітаємо!

Указом Президента України **Юрія Івановича Горобця** (зав. кафедри загальної та експериментальної фізики, ФМФ), **Артура Веніаміновича Праховника** (директор ІЕЕ), **Дмитра Федоровича Чернегу** (зав. кафедри фізико-хімічних основ технології металів ІФФ) нагороджено орденами «За заслуги» III ступеня.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **Відкрито пам'ятник І.І.Сікорському**

2 **Дні науки ФС**

В.І.Іваненку – 80!

3 **«Друкарство молоде – 2008»**

4 **На засіданні Вченої ради**

Міжнародна віртуальна лабораторія

Перемога студентів ФММ

Назви столиць – колись і тепер

4 **Знайомтесь – Юлія Прокопчук**

Підсумки фотоконкурсу

Розмаїта палітра

Відеоанонс

22-23 квітня на базі факультету соціології НТУУ "КПІ" відбулася XI науково-практична конференція студентів та аспірантів «Дні науки ФС – 2008» під назвою «Діалектика новаторства та спадкоємства як запорука успішного інноваційного розвитку», яка була присвячена 110-річчю НТУУ «КПІ».

Цього року вперше за свою історію Дні науки на факультеті соціології були заявлені не тільки як студентські, але й як аспірантські. До того ж, учасниками Днів науки, окрім ФС, були представники багатьох факультетів НТУУ «КПІ»: ФІОТ, ФММ, ІТС, ФПІ, ІПСА, ФЕЛ, ФП, ФЛ, ММІ, ІЕЕ, РТФ та інших, що підтвердило статус конференції як загальноуніверситетської.

Дні науки – це лише два дні. Здавалося б – небагато. Але щоб ці два дні були плідними та корисними, команда студентів та аспірантів на чолі з досвідченими викладачами працювала протягом двох з половиною місяців, аби рівень Днів науки був найкращим. Підготовка відбувалася в аспірантській кімнаті, яка під час організаційного періоду нагадувала штаб з малювання, склеювання, хорового співу, черг «спитати умови та терміни прийому тез», постійних телефонних дзвінків та коригування змісту програми конференції. І хоча остаточні терміни прийому тез були встановлені заздалегідь, їх все одно довелося продовжувати, бо з наближенням кінцевої дати кількість бажаних тез постійно зростала. Тому і учасників цього року було чимало – близько 500, без урахування тих, хто не встиг потрапити в програму, але прийшов на роботу секцій. Навіть довелося додрукувати програмки, бо тієї кількості, що зазвичай вистачало, виявилось замало.

За день до події програма Днів науки була роздана на всі факультети НТУУ «КПІ» та керівництву. Це – своєрідна форма запрошення, яка давно стала традицією. П'ятий поверх факультету соціології в 7-му корпусі під час Днів науки було не впізнати: він був прикрашений яскравими стінгазетами, спеціально зробленими паперовими квітами, колонами, прапорами та іншими цікавинками, підготовленими учасниками конференції. Відбувся і конкурс стінгазет, тематика яких відображала роботу певної секції. Призові місця за оцінками студентів та журі зайняли стінгазети секції філософії, діалектичної логіки, математики XXI століття.

Цікавою новинкою були паперові прапори, вирізані та склеєні власноруч членами оргкомітету, на яких з однієї сторони зазначалася назва конференції, а з другої – вислів філософа чи письменника, приказка тощо. Ця ідея дуже сподобалася учасникам Днів науки: прапори розлетілися вміть, і зараз їх можна побачити в різних кабінетах та аудиторіях.

Самі Дні науки відбувалися наступним чином. Перший день – пленарне засідання, яке відкрив проф. Б.В.Новіков. Учасників конференції привітав проректор з науково-педагогічної роботи НТУУ

«КПІ» Г.Б.Варламов. На пленарному засіданні з доповідями виступили і студенти, і аспіранти, і викладачі, серед яких були: д.т.н., проф. В.П.Широчин (ФІОТ) – «Перспективи штучного інтелекту та когнітивного інжинірингу», к.філос.н., доц. В.Г.Семенов та студент ФС Д.Гончар – «Хомо луденс» І.Хейзинги і студентська наука», студентка ФС О.А.Шаповалова – «Проектна діяльність – філософія організації сучасного простору культури», студентка ФС Т.М.Мартинко – «Розвиток мисленнєвості в процесі формування гармонійної особистості», студент ФММ О.С.Купчшин – «Проблема людини в філософії марксизму», студент ФС І.А.Іващенко – Презентація журналу «Пропрага нда», студентка ФС І.А.Шинкаренко – «Слово і образ у сучасному медіапросторі», аспірантка ФС Н.А.Вайнілович «Інноваційні технології навчального процесу (тренінгові методики)». Як бачимо, тематика доповідей була досить різноманітною і стосувалася предметів багатьох наук.

ДНІ НАУКИ ДЛЯ ВСІХ

На пленарному засіданні були представлені не лише доповіді. Театральний колектив студентів ФС під керівництвом доц. кафедри філософії М.П.Препотенської продемонстрував чудову театральну постанову «Поїздка», а зведений хор студентів та аспірантів привітав учасників та гостей конференції пісню про Дні науки.

Після пленарного засідання та невеликої перерви почали працювати 15 секцій: філософії, історії філософії, соціальної філософії, соціальної роботи, соціології, культурології та естетики, психології, математики XXI століття, риторики і іміджології, політології, діалектичної логіки, гендерних досліджень, Public Relation (PR), правознавства, адміністративного менеджменту. Аудиторії були переповнені: бажаних виступити з доповідями, послухати своїх колег, подискутувати з приводу гострих питань та соціальних проблем сьогодення виявилось багато.

У програмі Днів науки пройшов закритий конкурс статей. Усього було подано 29 робіт від студентів та аспірантів з різних факультетів: ФЕЛ, ФММ, ФАКС, ФС, ФП, ТЕФ. Переможцями стали представники ФЕЛ, ФММ, ФАКС.

Ще однією відмінною рисою Днів науки 2008 можна назвати те, що серед учасників секцій було чимало студентів та аспірантів КНУ ім. Т.Шевченка, Національного аграрного університету, Національного педагогічного університету ім. Драгоманова, Національного університету будівництва і архітектури, які активно виступали, займали призові місця. Мабуть, недалеко той час, коли Дні науки ФС набудуть статусу міжвузівської, або навіть всеукраїнської конференції.

Підводячи підсумки, є очевидним, що до участі в Днях науки залучаються люди, яким не байдуже наукова діяльність, які прагнуть виявляти свої творчі здібності на практиці, які можуть і хочуть публічно висвітлювати свої наукові здобутки, активно працювати в колективі над організацією подібних наукових заходів. Дні науки з кожним роком розширюють свої можливості, займаючи своє особливе місце в житті студентів, аспірантів, викладачів – усіх тих, хто займається науково-дослідницькою діяльністю.

Н.А.Вайнілович,
голова НТСА (аспірант)ФС

На початку нинішнього століття видавничо-поліграфічний комплекс продовжує стрімко розвиватись та поєднуватись з інформаційними технологіями. Динамічно змінюється ринок друкованої продукції та зростають вимоги до якості її виготовлення. Тому нагальною залишається потреба у вивченні нових технологічних процесів, відповідного їм сучасного обладнання, досконаліх витратних матеріалів, програмного й апаратного забезпечення для відтворення поліграфічної продукції.

17-18 квітня відбулася чергова VIII Міжнародна науково-технічна конференція студентів і аспірантів "Друкарство молоді", яку традиційно проводить у своїх пенатах Видавничо-поліграфічний інститут, і яка також присвячена 110-й річниці Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут".

І цього року керівництво університету та Видавничо-поліграфічного інституту традиційно патрунують проведення науково-технічних конференцій такого рівня. Адже такий форум сприяє вдосконаленню навчального процесу та розширенню можливостей проведення науково-дослідних робіт аспірантами, магістрантами, студентами та їх керівниками із залученням працівників підприємств видавничо-поліграфічної галузі, а представлені тези доповідей молодих науковців свідчать про нові наукові досягнення видавничо-поліграфічного комплексу, зокрема висвітлюють питання взаємодії технологічних процесів, витратних матеріалів, устаткування, умов та організації праці на якості поліграфічної продукції та її техніко-економічні показники.

Проведення конференції викликало жвавий інтерес у молодих фахівців видавничо-поліграфічної справи, тому в її роботі взяли участь понад 260 учасників, було представлено до уваги та обговорено понад 180 допо-

відей, у тому числі пленарних, секційних, стендових.

Учасниками цьогорічної конференції, як і попередніх, були творчі молоді науковці з вищих навчальних закладів України, Респуб-

ВІТАЄМО! Віктору Івановичу Іваненку – 80!

Майбутній професор кафедри математичного моделювання економічних систем народився у 1928 році в м. Києві.

Закінчив Київський політехнічний інститут у 1951 р., де навчався на електротехнічному факультеті за спеціальністю "Автоматика і телемеханіка". У 1956 р. отримав учений ступінь кандидата технічних наук, а в 1968 р. – учений ступінь доктора технічних наук. У 1996 р. заснував кафедру математичного моделювання економічних систем. Працював в Інституті електротехніки НАН України, Інституті кібернетики НАН України, з 1996 року працює в НТУУ "КПІ".

Сьогодні Віктор Іванович читає такі курси: "Теорія та системи прийняття рішень"; "Теорія та системи керування"; "Системний аналіз". Серед основних досягнень – 150 статей, 5 підручників та монографій. Під керівництвом В.І.Іваненка підготовлено чимало висококваліфікованих випускників інституту, які займають керівні посади в науково-дослідних інститутах України. Він підготував 45 кандидатів та 11 докторів наук, серед яких Л.Майборода, Ю.Василенко, О.Радзівський, С.Левков, П.Левковець, В.Лопін, Г.Хамітов, В.Мельник, М.Андреев, В.Лабковський, А.Габелая, І.Зорич.

Колектив кафедри ММЕС широко вітає Віктора Івановича з ювілеєм і зичить йому здоров'я, довголіття та творчої наснаги.

На початку нинішнього століття видавничо-поліграфічний комплекс продовжує стрімко розвиватись та поєднуватись з інформаційними технологіями. Динамічно змінюється ринок друкованої продукції та зростають вимоги до якості її виготовлення. Тому нагальною залишається потреба у вивченні нових технологічних процесів, відповідного їм сучасного обладнання, досконаліх витратних матеріалів, програмного й апаратного забезпечення для відтворення поліграфічної продукції.

17-18 квітня відбулася чергова VIII Міжнародна науково-технічна конференція студентів і аспірантів "Друкарство молоді", яку традиційно проводить у своїх пенатах Видавничо-поліграфічний інститут, і яка також присвячена 110-й річниці Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут".

І цього року керівництво університету та Видавничо-поліграфічного інституту традиційно патрунують проведення науково-технічних конференцій такого рівня. Адже такий форум сприяє вдосконаленню навчального процесу та розширенню можливостей проведення науково-дослідних робіт аспірантами, магістрантами, студентами та їх керівниками із залученням працівників підприємств видавничо-поліграфічної галузі, а представлені тези доповідей молодих науковців свідчать про нові наукові досягнення видавничо-поліграфічного комплексу, зокрема висвітлюють питання взаємодії технологічних процесів, витратних матеріалів, устаткування, умов та організації праці на якості поліграфічної продукції та її техніко-економічні показники.

Проведення конференції викликало жвавий інтерес у молодих фахівців видавничо-поліграфічної справи, тому в її роботі взяли участь понад 260 учасників, було представлено до уваги та обговорено понад 180 допо-

відей, у тому числі пленарних, секційних, стендових.

Учасниками цьогорічної конференції, як і попередніх, були творчі молоді науковці з вищих навчальних закладів України, Респуб-

Конференція молодих науковців поліграфічної галузі

ліки Білорусь, Російської Федерації, Польщі. Програмні виступи були насичені новими цікавими доробками з технології, техніки, видавничої справи, економіки, організації видавничо-поліграфічної справи, книгознавства, історії друкарства та дизайну, моделювання та оформлення видань і пакувань.

За рекомендаціями редакційної колегії, організаційного комітету, деканату та кафедр інституту найкращих доповідачів і найбільш активних учасників форуму відзначено грамотами.

Отже, в черговий раз конференція відобразила творчий пошук молодих дослідників та підтримала обмін думок з теоретичних та прикладних проблем друкарства.

Хочеться побажати всім учасникам і організаторам наснаги та оригінальних ідей у подальшій здобутках і у царині науки!

О.В.Зоренко, доцент ВПІ НТУУ "КПІ"
Фото О.Дзюбо

Шляхи реалізації гуманітарної моделі розвитку України в системі технічного університету

Концепцією гуманітарного розвитку України, проект якої від 11.03.2008 року представлений Національним інститутом стратегічних досліджень України (http://www.mon.gov.ua/gr/obg/2008/12_03_08.doc), визначено, що у глобалізованому світі третього тисячоліття шанс на успіх перед Україною відкриває лише ефективна реалізація її людського потенціалу або рівня розвитку людини. Це передбачає, зокрема, формування суспільства знань, створення мережевого суспільства на базі інформаційно-комунікаційних технологій, перехід до сталого розвитку суспільства та інноваційної моделі економічної системи, інтеграції стратегій розвитку освіти і науки, посилення наукової складової в діяльності університетів.

Але в сучасній науці та освіті преважуючими є процеси диференціації, наявності безлічі напрямів та їх неперервного розгалуження, вузької спеціалізації та розладу внутрішніх взаємозв'язків. Ще в 1996 році Г. Кар'є попереджав, що в недалекому майбутньому студенти опиняться у світі інформаційної глобальності, спеціалізованої науки та фрагментованих політичних орієнтацій; що вони повинні мати здатність до синтезу для успішного виконання своїх професійних обов'язків у суспільстві, яке швидко змінюється; що здатність до інтеграції інформації стає життєвою необхідністю та нові покоління повинні готуватися до нового синтезу. Сьогодні в умовах

культурного плюралізму та науково-інформаційного вибуху сучасна наука та освіта потребують упорядкування ідей та стимулювання синтезуючих процесів, виходячи з актуальності, як ніколи раніше, тези цілісності багатоскладного світу та взаємозв'язку процесів його всебічного пізнання.

Характерною ознакою сучасного етапу розвитку науки є формування між-, полі-, та трансдисциплінарних технологій аналізу та прогнозу складних явищ, у тому числі й соціальних, які об'єднують можливості гуманітарних та математичних методів дослідження. При цьому процеси взаємного проникнення та взаємозв'язку математичного та гуманітарного знання стають інтенсивнішими та набувають усе більшого значення. У наш час математика знаходиться на новому етапі свого розвитку та стає господинею наук завдяки сучасній ідеології неопіфагоризму, заснованій на ідеї гармонії всесвіту та математичної теорії гармонії; появи синергетики як загальної теорії самоорганізації в середовищах різної природи; стрімкому розвитку інформаційних технологій.

Усе це диктує необхідність перегляду змісту

дисциплін математико-інформаційного напрямку та створення інноваційних технологій їх викладання. Розробкою цих проблем автор статті займається на факультеті соціології НТУУ "КПІ" з початку його заснування. Зокрема, управління науково-дослідницько-практичною роботою студентів здійснюється через науковий міжфакультетський семінар з проблем сучасної математики; індивідуальні та групові проекти за напрямками застосування математико-інформаційних моделей; активну участь студентів у наукових конференціях усіх рівнів, починаючи із студентських; реальні міждисциплінарні проекти; підго-

товку магістерських дисертацій; створення студентських колективів із залученням до їх керівництва викладачів різних профілів спеціальностей для полідисциплінарних досліджень реальних проблем управління на базі інноваційних структурних підрозділів технічного університету дослідницького типу.

Одним з таких підрозділів є науково-методичний центр системного аналізу і статистики НТУУ "КПІ" (веб-сайт центру: <http://aist.ntu-kpi.kiev.ua>). Інноваційна проблематика центру широко використовується автором у магістерських курсах та дипломних роботах. На Першій Міжнародній науковій конференції "Інноваційний розвиток суспільства за умов крос-культурних взаємодій", яка відбулася 20-21 лютого 2008 року в м. Суми та одним з партнерів якої був центр, розроблену педагогічну технологію реалізації "трикутника знань" (освіта – наука – інновації) було схвалено як інноваційну, означено як значний крок на шляху вирішення проблеми протистояння природничо-науково-технічної та гуманітарної культур та рекомендовано для подальшого розвитку й впровадження в системі вищої освіти. На конференції також одержані два дипломи: перший – за розробку та реалізацію педаго-

Засідання секції "Математика XXI століття"

